

Kulturarvskonferens 7-9 april, program och tema

Tema: Ett levande kyrkligt kulturarv i en föränderlig tid

De flesta är överens om att det kyrkliga kulturarvet ska fortsätta vara levande miljöer, men hur skapar vi mening och förutsättningar för det i en föränderlig tid? Ett försämrat säkerhetsläge, klimatförändringar och polarisering i samhället påverkar oss. Kanske är behovet av samverkan mellan Svenska kyrkan och staten större än någonsin tidigare. Systemet för bevarande av kyrkligt kulturarv är väletablerat sedan relationsändringen år 2000. Det ger förutsättningar för att gå in i ett nytt skede där dess långsiktiga hållbarhet kan belysas utifrån samtidens och framtidens utmaningar.

Den kyrkliga kulturarvskonferensen 2025 sammanfaller med 50-årsjubileet för europeiska byggnadsvårdsåret 1975. Nuvarande kulturmiljölagstiftning, kulturmiljövårdens organisering och andan i överenskommelsen mellan kyrka och stat från år 2000 har alla rottrådar till Byggnadsvårdsåret 1975. Den kyrkoantikvariska ersättningen bidrar till åtgärder och kunskapsutveckling som ökar överblick, material- och metodkännedom i syfte att möjliggöra en varsam förvaltning av det kyrkliga kulturarvet i den anda som Byggnadsvårdsåret lade grunden för. Utvecklingen av det kyrkoantikvariska området visar också hur byggnadsvård idag blivit en fråga för allt fler aktörer.

Preliminärt program:

7 april i Strängnäs domkyrka

12.00 Mässa

13.00 Konferensen öppnar

Moderator: Christofer Lundgren, domprost Strängnäs domkyrkoförsamling med Aspö, ordförande regionala samrådsgruppen.

Välkomnande

Susanne Thedéen, riksantikvarie.

Camilla Asp, generalsekreterare Svenska kyrkan.

13.20 Invigningstal

Johan Dalman, biskop i Strängnäs stift, ordförande centrala samrådsgruppen.

13.50 Bevarandestrategin för kyrkligt kulturarv i Norge. Vilken inspiration har tagits från Sverige och inom vilka områden har man valt en annan väg?

Oddbjorn Sormoen, senior rådgivare, Kirkerådet, Den norske kirke.

14.30 Bruk och bevarande på Kungliga slottet i Stockholm

Margareta Nisser Dalman, överintendent på Kungliga Husgerådskammaren med Bernadottebiblioteket. Fil. dr. i konstvetenskap Uppsala universitet.

15.10 Fika

15.40 Detta är en helig plats: reflektioner kring skyltar, förbud och entréavgifter i gränslandet mellan helighet och kulturarv.

Helena Wangefelt Ström, Fil. dr. i museologi. Lektor i ABM och musei- och kulturarvsvetenskap vid Uppsala universitet.

16.20 Kyrkligt kulturarv utanför kyrkan: att tillgängliggöra en museisamling

Pia Bengtsson Melin, Fil. dr. i konstvetenskap och 1:e antikvarie för medeltid och kyrklig konst på Statens historiska museer.

17.00 Avslutande reflektioner

17.20 Mingel med mat och dryck

Presentation av kulturarvet i domkyrkan i form av stationer i kyrkorummet.

ca 19.00 Gemensam buss till Eskilstuna (Elite Stadshotellet)

8 april på Elite Stadshotellet Eskilstuna

8.30 Moderator välkomnar och introducerar dagen

Christofer Lundgren, domprost Strängnäs domkyrkoförsamling med Aspö.

8.40 Restaureringskonst och restaureringsideologi historiskt och idag

Lone-Pia Bach professor i restaureringskonst vid Kungl. Konsthögskolan, har arbetat och undervisat inom restaureringskonsten och det arkitektoniska kulturarvet i nästan 30 år.

Hennes fokus ligger på restaureringskonst som en väg till ett hållbart samhälle, vilket hon har praktiserat genom varumärket ”second future”.

9.20 Mellan minne och samtid. Antikvarieprofessionen och det kyrkliga kulturarvet sedan 1975

Eva Löfgren är docent i kulturvård och universitetslektor vid institutionen för kulturvård, Göteborgs universitet. Hon undervisar inom områdena bebyggelsehistoria och rumsteori och forskar om rättsskipningens rum och kyrkan som kulturarv.

Ola Wetterberg är professor emeritus i kulturvård med inriktning mot den byggda miljön.

Han är engagerad i tvärvetenskaplig och professionsöverskridande utbildning och forskning.

Hans forskning sker inom två relaterade områden: urbana och kyrkliga kulturarv.

10.00 Fika

10.30 Byggnadsvårdens teori och metod. Hantverk som kunskap och kulturarv

Linda Lindblad, universitetslektor, institutionen för kulturvård, Göteborgs universitet och projektledare på Hantverkslaboratoriet som är ett nationellt centrum för kulturmiljövårdens hantverk och en plattform för hantverkare att dokumentera och utveckla kunskap i hantverk.

11.10 Tron på kunskap – Svenska kyrkan, en aktör i den svenska byggnadsvården

Mia Geijer, fil.dr. i arkitekturhistoria och byggnadsantikvarie. Hon är verksam vid Länsstyrelsen i Örebro samt vid Uppsala universitet, inom ämnet Kulturvård.

11.50 Lunch

12.50 Beredskapsarbete för det kyrkliga kulturarvet i Finland och kulturarvets roll för motståndskraft och identitet

Saana Tammisto, kulturarvsspecialist, Evangelisk-Lutherska kyrkan i Finland. I sitt arbete jobbar hon med att utveckla arbetet med kyrkans kulturarv, samt vägledning och rådgivning av församlingar i kulturarvsarbete. Hon ger råd och handleder församlingarna med dokumentering, bevaring och vård av både materiellt kyrklig kulturegendom och kyrkans mentala och andliga arv.

13.30 Skyddsaspekter vid höjd beredskap och krig ur den lokala förvaltarens perspektiv.

Mattias Legnér är professor i kulturvård och docent i historia vid Uppsala universitet. I sin forskning har han särskilt intresserat sig för bevarande, förstörelse och skydd av kulturarv i ett historiskt perspektiv. Under senare år har forskningen kommit att kretsa allt mer kring hur kulturarv behandlas före, under och efter väpnade konflikter.

14.00 Evakuering och restvärderäddning av kulturhistoriska föremål – att prioritera och agera

Susanna Carlsten är universitetsadjunkt och doktorand i kulturvård vid Uppsala universitet.

14.15 Hur kan man förbereda sig för att skydda kyrkans inventarier vid katastrofer? med exempel från museer.

Erika Hedhammar.

14.30 Fika

14.50 Om ett fortsatt bruk och bevarande av kyrkorna i ljuset av klimat- och energiutmaningar

Tor Broström är professor emeritus vid konstvetenskapliga institutionen vid Uppsala universitet. Hans forskning handlar om inneklimate och energieffektivisering i kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Det är tvärvetenskaplig och tillämpad forskning med fokus på hur man får en hållbar balans mellan att spara energi och bevara kulturvärden.

15.30 Ett allmänmänskligt intresse för det kyrkliga kulturarvet genom hållbarhetsarbete och Svenska kyrkans färdplan för klimatet

Carola Nordbäck är docent i kyrkohistoria och hon undersöker bland annat vad det innebär att vara kyrka i antropocen - en tid av ekologisk kris och klimatförändringar. I hennes pågående forskning sätts kulturarv, kyrkliga praktiker, riter och teologi i relation till hållbar utveckling.

16.10 Avslutande reflektioner: Ett levande kyrkligt kulturarv i en föränderlig tid

16.40 Slut för dagen

18.30 Konferensmiddag på Elite Stadshotellet Eskilstuna

9 april. Programmet utgörs av tre valbara spår på olika platser enligt nedan.

8.30 Programstart vid Elite Stadshotellet Eskilstuna.

Spår 1: Stenkonservering

Plats: Elite Stadshotellet Eskilstuna.

- Kl. 08.30-9.15 Max Laserna, antikvarie, Laserna restaurering
- Kl. 09.15-10.00 Lars K Liljas, antikvarie, Örebro läns museum
- Kl. 10.00-10.20 Fika
- Kl. 10.20-10.50 Stefan Gullberg och Gabriel Gullberg, Gullbergs sten och fasad
- Kl. 10.50-11.20 Svante Nilsson, konservator, Prolithos stenkonservering
- Kl. 11.20-11.35 Bensträckare
- Kl. 11.35-12.20 Rikard Borg, antikvarie och pedagog, Sörmlands museum
- Kl. 12.20-12.30 Avslutande frågor, reflektioner mm

Spår 2: Tjära och spån

Plats: Västermo kyrka

- Kl. 08.30 Buss avgår från Elite hotell Eskilstuna
- Kl. 09.15-10.00 Linda Lindblad, universitetslektor, institutionen för kulturvård, Göteborgs universitet och projektledare på Hantverkslaboratoriet
- Kl. 10.00-10.20 Fika
- Kl. 10.20-11.05 Lisa Skanser, byggnadsantikvarie, Tyréns Sverige AB
- Kl. 11.05-11.15 Bensträckare
- Kl. 11.15-12.00 Daniel Eriksson, Bygg & Hantverk i Karlskoga
- Kl. 12.00 Buss avgår till Elite hotell Eskilstuna (Ankomst ca 12.30)

Spår 3: Levande och tillgängliggörande av museisamlingar

Plats: Sörmlands museum i Nyköping.

Avresa: 8.30 med buss från Elite Stadshotell Eskilstuna

Avslut: 12.30 Sörmlands museum i Nyköping. Buss till tågstationen efter avslutat program.

12.30 – Slut för dagen

Skriv namn

Skriv titel

Skriv avdelning

Skriv telefon

Skriv e-post